

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 4^η Ιουλίου 2019 με την εξής σύνθεση: Άννα Χριστοδουλάκου Πρόεδρος, Μιχαήλ Οικονόμου Εισηγητής και Ευαγγελία Μιχολίτση, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 07/06/2019 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ)-Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)/702/10.06.2019 της προσφεύγουσας εταιρείας με την επωνυμία «.....» και με τον διακριτικό τίτλο στην ελληνική γλώσσα «.....» και στην αγγλική γλώσσα «.....» η οποία εδρεύει στο, επί της οδού, αρ., νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), νομίμως εκπροσωπούμενου.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί η με αριθμό 132/23.05.2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του (ΑΔΑ:), με την οποία εγκρίθηκε αυτούσιο το με αριθμό πρωτοκόλλου 8740/14.05.2019 1ο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού (αξιολόγηση δικαιολογητικών & τεχνικών προσφορών), με το οποίο απορρίφθηκε η συμμετοχή της προσφεύγουσας από το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού για την προμήθεια με τίτλο «Προμήθεια καινούργιου απορριμματοφόρου οχήματος για τις ανάγκες του, καθώς και κάθε προηγούμενη ή επόμενη της προσβαλλόμενης πράξη ή παράλειψη της Αναθέτουσας Αρχής που ερείδεται στην προσβαλλόμενη πράξη.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγητή Μιχαήλ Οικονόμου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός Απόφασης : 799/2019

1. Επειδή, δυνάμει της υπ' αριθ. διακήρυξης (α/α συστήματος ΕΣΗΔΗΣ:), με ΑΔΑΜ:2019-03-05, προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοικτός διαγωνισμός άνω των ορίων, με σφραγισμένες προσφορές, για την προμήθεια με τίτλο «Προμήθεια καινούριου απορριμματοφόρου οχήματος για τις ανάγκες του». Σύμφωνα με τη διακήρυξη, αντικείμενο της σύμβασης είναι η προμήθεια ενός καινούριου απορριμματοφόρου οχήματος με υπερκατασκευή τύπου πρέσας χωρητικότητας τουλάχιστον 16 κ.μ. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 179.800,00€ με ΦΠΑ 24 % (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: 145.000,00 € ΦΠΑ 24% : 34.800,00 €). Το απορριμματοφόρο αυτοκίνητο θα αποτελείται από πλαίσιο και υπερκατασκευή και πρέπει να έχει σύστημα συμπίεσεως των απορριμμάτων τύπου πρέσας, να είναι κατάλληλο για τη φόρτωση απορριμμάτων, και να πληροί όλες τις υπάρχουσες διατάξεις, ώστε να είναι δυνατή η κυκλοφορία του στην Ελλάδα με νόμιμη άδεια κυκλοφορίας. Πρέπει να είναι πρόσφατης κατασκευής καινούργιο και αμεταχείριστο. Ο υπό προμήθεια εξοπλισμός θα πρέπει να ανταποκρίνεται στους όρους των προδιαγραφών της 1/2019 μελέτης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της άνω διακήρυξης. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίσθηκε η 1η.04.2019 και ώρα 15:00 ενώ η ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών ορίσθηκε την 05η.4.2019 και ώρα 11:00 π.μ. Ο διαγωνισμός διεξήχθη ηλεκτρονικά με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr. Στις 05.04.2019, η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης Διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων προέβη στην ηλεκτρονική αποσφράγιση και αξιολόγηση των προσφορών που κατατέθηκαν στο πλαίσιο διενέργειας του άνω διαγωνισμού και εξέδωσε το με αριθμό πρωτ. 8740/14.05.2019 1ο Πρακτικό Επιτροπής Διαγωνισμού (αξιολόγηση δικαιολογητικών & τεχνικών προσφορών). Κατά την ηλεκτρονική αποσφράγιση διαπιστώθηκε ότι αναφορικά με τον άνω διαγωνισμό υποβλήθηκε εμπρόθεσμα μία προσφορά με αριθμό συστήματος 131281, που αντιστοιχούσε στην προσφορά της εταιρείας με την επωνυμία «.....».

Ακολούθως, κατόπιν διαδοχικών συνεδριάσεων, η Επιτροπή προέβη στον έλεγχο του περιεχομένου του ηλεκτρονικού φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής - Τεχνική προσφορά», κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι η προσφορά της προσφεύγουσας ήταν πλήρης ως προς τα δικαιολογητικά συμμετοχής, ωστόσο ως προς την τεχνική προσφορά, κρίθηκε ότι η προσφορά της δεν πληροί ορισμένους όρους της έκθεσης προδιαγραφών και συγκεκριμένα: «[...] 1) στις τεχνικές προδιαγραφές της υπ' αριθμ. 1/2019 έκθεσης προδιαγραφών (απορριμματοφόρο όχημα) και στο άρθρο 1.3. ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ περιγράφεται ... «Θα φέρει συμπλέκτη που πρέπει να είναι ισχυρής κατασκευής ξηρού τύπου, ανταποκρινόμενος απόλυτα προς τις αντίξοες συνθήκες λειτουργίας του αυτοκινήτου. Από διαφορικό και ημιαξόνια γνήσια του εργοστασίου κατασκευής των πλαισίων, αποκλειόμενης της χρησιμοποίησης απομιμήσεων, ισχυρής και δοκιμασμένης κατασκευής, ώστε να εγγυώνται την καλή και ασφαλή λειτουργία των οχημάτων, κατάλληλα σε συνεργασία με το κιβώτιο ταχυτήτων για ανάβαση με πλήρες φορτίο σε κλίση δρόμου 15% και για μέγιστη ταχύτητα πορείας 80 χιλ./ώρα τουλάχιστον». Στην τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας δεν γίνεται μνεία για τα παραπάνω χαρακτηριστικά. 2) στο άρθρο 1.4.ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΔΗΣΗΣ των τεχνικών προδιαγραφών περιγράφεται... «Το σύστημα πεδήσεως πρέπει να εξασφαλίζει απόλυτα το αυτοκίνητο και τους επιβαίνοντες. Το αυτοκίνητο να είναι εφοδιασμένο με φρένα διπλού κυκλώματος. Οι σωληνώσεις, τα ρακόρ κ.λ.π. εξαρτήματα πρέπει να είναι ικανής αντοχής και άριστης κατασκευής ώστε να εγγυώνται την μακροχρόνια καλή λειτουργία του συστήματος πεδήσεως. Υποχρεωτικά θα φέρει συστήματα ABS, ESP και EBD». Στην τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας δεν γίνεται αναφορά για το σύστημα EBD. 3) στο άρθρο 1.5. ΕΛΑΣΤΙΚΑ των τεχνικών προδιαγραφών περιγράφεται ... «Το πλαίσιο πρέπει να φέρει πλήρεις τροχούς, με ελαστικά επίσωτρα και αεροθαλάμους, κατάλληλου τύπου για τα οχήματα σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών των οχημάτων». Στην τεχνική προσφορά της εταιρείας αναφέρεται ότι :«Όλα τα ελαστικά θα είναι καινούρια (όχι από αναγόμευση), χωρίς αεροθαλάμους (TUBELESS), κατάλληλου τύπου για το

προσφερόμενο πλαίσιο σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του οχήματος». 4) στο άρθρο 1.7. ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ των τεχνικών προδιαγραφών περιγράφεται ... «Όλες οι υδραυλικές σωληνώσεις πρέπει να φέρουν συντελεστή ασφαλείας $i=4$ έναντι της πίεσης λειτουργίας και να είναι ορατές για να μπορούν να ελέγχονται». Στην τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας δεν γίνεται μνεία για τα παραπάνω χαρακτηριστικά. [...]». Με την ανωτέρω αιτιολογία, η Επιτροπή πρότεινε (κατά πλειοψηφία) την απόρριψη της τεχνικής προσφοράς της προσφεύγουσας «[...] λόγω του ότι η τεχνική προσφορά της δεν ανταποκρίνεται πλήρως στους όρους της υπ' αριθμ. 1/2019 έκθεσης προδιαγραφών ως προς τα σημεία που αναφέρονται παραπάνω [...]». Το άνω Πρακτικό εγκρίθηκε αυτούσιο με την υπ' αριθ. 132/23.05.2019 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του (ΑΔΑ:), η οποία ελήφθη στην 20η/23.05.2019 συνεδρίαση αυτής με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της προσφεύγουσας από τη συνέχιση του διαγωνισμού.

2. Επειδή για την άσκηση της ανωτέρω Προδικαστικής Προσφυγής έχει καταβληθεί και δεσμευθεί το νόμιμο ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν. 4412/2016 ποσού επτακοσίων είκοσι πέντε ευρώ (725,00 €), σύμφωνα με την από 05/06/2019 απόδειξη πληρωμής της Τράπεζας Πειραιώς και τη σχετική εκτύπωση της οικείας σελίδας της ΓΓΠΣ στην οποία το ως άνω παράβολο αναφέρεται ως «δεσμευμένο».

3. Επειδή η Προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και της παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016.

4. Επειδή ο επίδικος διαγωνισμός, εμπίπτει ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016.

5. Επειδή η Α.Ε.Π.Π. είναι αρμόδια βάσει συνολικού ποσού της Διακήρυξης του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016.

6. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. είναι και κατά χρόνο αρμόδια, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 περ. γ), 38 παρ. 7, 61 παρ. 1, 66 παρ. 1, 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εφόσον η διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε σε χρόνο μεταγενέστερο από την 26η Ιουνίου 2017.

7. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. γ) του Ν. 4412/2016, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 28/05/2019 και η προσφυγή ασκήθηκε δια καταθέσεως στη λειτουργικότητα «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 07/06/2019, κοινοποιήθηκε, δε, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. στις 10.06.2019.

8. Επειδή, η Προσφεύγουσα με προφανές έννομο συμφέρον ασκεί την υπό κρίση Προδικαστική της Προσφυγή ως συμμετέχουσα στον επίδικο διαγωνισμό υποβάλλοντας προσφορά η οποία απερρίφθη με την προσβαλλόμενη πράξη.

9. Επειδή, ο ν. 4412/2016 ο οποίος είναι εφαρμοστέος στον εν λόγω διαγωνισμό, ορίζει στο άρθρο 53 ότι «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων [...] προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως:[...] ε) την ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...]». Περαιτέρω, στο άρθρο 54 (Τεχνικές προδιαγραφές) του ν. 4412/2016 αναφέρεται ότι οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία

αδικοιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.

10. Επειδή, στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

11. Επειδή, εν προκειμένω, στο άρθρο 2.4.2.3. της διακήρυξης, ορίζεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: (α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής —Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται η εγγυητική συμμετοχής και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα. (β) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά [...]», ενώ στο άρθρο 2.4.3.2. της διακήρυξης ορίζεται ότι «Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με την 1/2019 μελέτη της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Υπηρεσίας Δόμησης και Καθαριότητας. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών [...]». Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 1.3. με τίτλο «ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ» της με αριθμό 1/2019 Έκθεσης Προδιαγραφών (βλ. σελίδα 4 αυτής), αναφορικά με το υπό προμήθεια απορριμματοφόρο, προβλέπεται ότι «[...] Θα φέρει συμπλέκτη που πρέπει να είναι ισχυρής κατασκευής ξηρού τύπου, ανταποκρινόμενος απόλυτα προς τις αντίξοες συνθήκες λειτουργίας του αυτοκινήτου. Από διαφορικό και ημιαξόνια γνήσια του εργοστασίου κατασκευής

των πλαισίων, αποκλειόμενης της χρησιμοποίησεως απομιμήσεων, ισχυρής και δοκιμασμένης κατασκευής, ώστε να εγγυώνται την καλή και ασφαλή λειτουργία των οχημάτων, κατάλληλα σε συνεργασία με το κιβώτιο ταχυτήτων για ανάβαση με πλήρες φορτίο σε κλίση δρόμου 15% και για μέγιστη ταχύτητα πορείας 80 χιλ./ώρα τουλάχιστον [...]».

12. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η διακήρυξη του διαγωνισμού, ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003). Υπό την έννοια αυτή, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαϊκού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000) Ως εκ τούτου, προσφορές που δεν πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις, καθίστανται απορριπτέες, ακόμη και στις περιπτώσεις που η διακήρυξη δεν αναφέρει ρητά (κατά μείζονα δε λόγο, όταν ορίζει) ότι οι εν λόγω απαιτήσεις

τάσσονται επί ποινή αποκλεισμού (ΕΑΣΤΕ 79/2009, πρβλ. ΕΑΣΤΕ 26/2007 κ.ά.). Το ίδιο αφορά προφανώς και τη συνδρομή τεχνικών προδιαγραφών, οι οποίες προβλέπονται σε κάθε περίπτωση από τη διακήρυξη. Τα παραπάνω προκύπτουν και εκ της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης και την κρίση επί των προδιαγραφών και προσκομιζομένων δικαιολογητικών κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construcrtion Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54), καθώς οι προσφορές τους θα αξιολογηθούν στα επόμενα στάδια επί τη βάσει των όσων δήλωσαν, προσκόμισαν και εν τέλει ίσχυαν κατά τον ως άνω κρίσιμο χρόνο (ήτοι αυτόν της ολοκλήρωσης χρόνου υποβολής προσφορών).

13. Επειδή, περαιτέρω, ουσιώδεις θεωρούνται τροποποιήσεις όρων της Διακήρυξης που αφορούν στις τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του υπό προμήθεια είδους, όπως όταν οι τροποποιήσεις αφορούν σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ιδιότητες του υπό προμήθεια υλικού (πρβλ. Πράξη VI Τμημ. 71/2003, Πράξεις ΣΤ' Κλιμακίου 20/2009, 10,66/2007, 130/2003, 17/2006).

14. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 54 Τεχνικές προδιαγραφές του ν. 4412/2016 (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ορίζεται ότι «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.[...] 2. Οι

τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών πρότυπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β', δ με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά. [...]5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει

πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές. 6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α΄ της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσία που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει. Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.».

15. Επειδή, στο άρθρο 56 Εκθέσεις δοκιμών, πιστοποίηση και άλλα αποδεικτικά μέσα του ν. 4412/2016 (άρθρο 44 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι ένας οργανισμός ο οποίος πραγματοποιεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων βαθμονομήσεων, δοκιμών πιστοποίησης και επιθεώρησης και είναι διαπιστευμένος, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου.2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται και άλλα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, εκτός από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1, όπως τον τεχνικό φάκελο του κατασκευαστή, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν έχει πρόσβαση στα πιστοποιητικά ή στις εκθέσεις δοκιμών που αναφέρονται στην παράγραφος 1 ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, υπό τους όρους ότι για την αδυναμία πρόσβασης δεν ευθύνεται ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας και ότι ο ίδιος αποδεικνύει ότι τα προς παροχή έργα, αγαθά και υπηρεσίες πληρούν τις απαιτήσεις ή τα κριτήρια που ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης.[...].».

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 82 Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), του ν. 4412/2016 ορίζεται «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη-μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας. 2 [.....] Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την

προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης. [...].

17. Επειδή, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 91 παρ. 1 του ν. 4412/2016 «... Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102...»

18. Επειδή, το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 Συμπλήρωση-αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) προβλέπει ότι : «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής

σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί. 3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. 4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσωνος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. 5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς». Περαιτέρω, στο άρθρο 106 («Ματαίωση διαδικασίας») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας Αριθμός απόφασης: 741/2018 5 σύμβασης: α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων,

σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης ή β) στην περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 105, 2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 97, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος όπως ιδίως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος. 3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. 4. Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή ακυρώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τέτοιων προσφορών. 5. Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί, επίσης, το δικαίωμα, μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου, να αποφασίσει, παράλληλα με τη ματαίωση της διαδικασίας σύναψης, και την επανάληψη οποιασδήποτε φάσης της διαδικασίας σύναψης, με τροποποίηση ή μη των όρων της ή την προσφυγή στη διαδικασία των άρθρων 29 ή 32, εφόσον, Αριθμός απόφασης: 741/2018 6 στην τελευταία αυτή περίπτωση, πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων αυτών [...]».

19. Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 102 του Ν.4412/2016 προβλέπεται η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητά από τον υποψήφιο

ή προσφέροντα συμπληρώσεις ή διευκρινίσεις επί των δικαιολογητικών και εγγράφων που έχουν υποβάλει, όπως επίσης και διευκρινίσεις επί του περιεχομένου της τεχνικής ή οικονομικής του προσφοράς. Οι προβλέψεις αυτές στοχεύουν κατ' ουσίαν στην «διάσωση» προσφορών οικονομικών φορέων, που πάσχουν από πρόδηλα σφάλματα ή επουσιώδεις παραλείψεις (Βλ. αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 102 του ν. 4412/2016). Οι διατάξεις αυτές αποτελούν ενσωμάτωση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 56 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, που συμπλήρωσαν τις διατάξεις του προϊσχύοντος άρθρου 51 της 2004/18/ΕΕ Οδηγίας.

20. Επειδή, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρ. 120 παρ. 3 και του άρ. 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφοτέρω με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές, να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση, να μην επιτρέπει τη μεταβολή των υποβληθεισών προσφορών, να μην του παρέχει εμμέσως ευκαιρία πλήρωσης αποδεικτικής ή ουσιαστικής προϋπόθεσης ή να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικώνδεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Αντίστροφα, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και

πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρ. 102 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Περαιτέρω, κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί υπό προϋποθέσεις η τυχόν ασάφεια και ελλειπτικότητα των οικείων όρων της διακήρυξης (βλ και απόφαση με αρ. 253/2017 ΑΕΠΠ). Ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του.

21. Επειδή, με τον πρώτο λόγο προσφυγής ο οποίος αφορά τους λόγους αποκλεισμού της η προσφεύγουσα επικαλείται ότι *«Η εταιρεία μας ως συμμετέχουσα στο διαγωνισμό κατέθεσε την από 28.3.2019 «Τεχνική περιγραφή πλαισίου (4x2), Μικτού Φορτίου 19.000 kg με κινητήρα 330 PS EURO 6» (Σχετικό 1), από την οποία προκύπτει ότι το σύστημα μετάδοσης κίνησης και δη ο συμπλέκτης του προσφερόμενου απορριμματοφόρου οχήματος πληροί όλους τους απαραίτατους όρους της διακήρυξης και φέρει τις απαιτούμενες προδιαγραφές που θέτει η υπ' αριθ. 1/2019 μελέτη του Ειδικότερα, στο υποβληθέν έγγραφο και συγκεκριμένα στο άρθρο 9.2 με τίτλο «Συμπλέκτης» (βλ. σελίδα 9 αυτού) αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι «ο συμπλέκτης είναι μονού δίσκου ξηρού τύπου, υδραυλικής λειτουργίας, με πνευματική υποβοήθηση και δεν περιέχει αμίαντο ώστε να είναι φιλικός προς το περιβάλλον. Διάμετρος δίσκου 430 mm».*

Περαιτέρω, και στην επισυναπτόμενη επιστολή του επίσημου αντιπροσώπου των φορτηγώνστην Ελλάδα αναφέρεται ότι «Η αναρριχητική ικανότητα του οχήματος με πλήρες φορτίο και συντελεστή τριβής 0.6 είναι 15%». Από τα ανωτέρω έγγραφα, προκύπτει ότι το προσφερόμενο όχημα της εταιρείας μας πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές και ως εκ τούτου η αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης σύμφωνα με την οποία «[...] στις τεχνικές προδιαγραφές της υπ' αριθμ. 1/2019 έκθεσης προδιαγραφών (απορριμματοφόρο όχημα) και στο άρθρο 1.3. ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ - ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ περιγράφεται ... «Θα φέρει συμπλέκτη που πρέπει να είναι ισχυρής κατασκευής ξηρού τύπου, ανταποκρινόμενος απόλυτα προς τις αντίξοες συνθήκες λειτουργίας του αυτοκινήτου. Από διαφορικό και ημιαξόνια γνήσια του εργοστασίου κατασκευής των πλαισίων, αποκλειόμενης της χρησιμοποίησεως απομιμήσεων, ισχυρής και δοκιμασμένης κατασκευής, ώστε να εγγυώνται την καλή και ασφαλή λειτουργία των οχημάτων, κατάλληλα σε συνεργασία με το κιβώτιο ταχυτήτων για ανάβαση με πλήρες φορτίο σε κλίση δρόμου 15% και για μέγιστη ταχύτητα πορείας 80 χιλ./ώρα τουλάχιστον». Στην τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας δεν γίνεται μνεία για τα παραπάνω χαρακτηριστικά [...]» καθίσταται εσφαλμένη και επομένως ακυρωτέα».

22. Επειδή, εν συνεχεία με τον ίδιο λόγο προσφυγής η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι « 9.Αναφορικά με το δεύτερο λόγο αποκλεισμού της εταιρείας μας, στο άρθρο 1.4. με τίτλο «ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΔΗΣΗΣ» της με αριθμό 1/2019 Έκθεσης Προδιαγραφών (βλ. σελίδα 4 αυτής), προβλέπεται ότι «Το σύστημα πεδήσεως πρέπει να εξασφαλίζει απόλυτα το αυτοκίνητο και τους επιβαίνοντες. Το αυτοκίνητο να είναι εφοδιασμένο με φρένα διπλού κυκλώματος. Οι σωληνώσεις, τα ρακόρ κ.λ.π. εξαρτήματα πρέπει να είναι ικανής αντοχής και άριστης κατασκευής ώστε να εγγυώνται την μακροχρόνια καλή λειτουργία του συστήματος πεδήσεως. Υποχρεωτικά θα φέρει συστήματα ABS, ESP και EBD». Εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη πράξη εσφαλμένως έκρινε ότι «[...]Στην τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας δεν γίνεται αναφορά για το σύστημα EBD [...]».Ωστόσο, στην υποβληθείσα «Τεχνική περιγραφή πλαισίου (4x2), Μικτού Φορτίου 19.000 kg με κινητήρα 330

PS EURO 6», ρητά αναφέρεται ότι «[το προσφερόμενο όχημα] Φέρει ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου πέδησης EBS με ενσωματωμένο σύστημα αντιμπλοκαρίσματος τροχών ABS και σύστημα αντιολίσθησης τροχών ATC/ASR, καθώς και ηλεκτρονικό σύστημα ευστάθειας ESP. Το EBS ρυθμίζει την κατανομή της πέδησης μεταξύ εμπρόσθιου και οπίσθιου άξονα προκειμένου να αποφευχθεί το μπλοκάρισμα των πίσω τροχών. Επίσης το όχημα φέρει σύστημα πέδησης εκτάκτου ανάγκης AEBS (Advanced Emergency Braking System)». Στο σημείο αυτό, πρέπει να αναφερθεί ότι οι όροι EBS (electronic brake system) και EBD (electronic brake distribution) είναι συνώνυμοι και επί της ουσίας αναφέρονται στο ίδιο σύστημα κατανομής πέδησης. Επομένως, από τα παραπάνω καθίσταται απολύτως σαφές ότι το προσφερόμενο όχημα φέρει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά (EBD) και για αυτό το λόγο η προσβαλλόμενη πράξη θα πρέπει να ακυρωθεί».

23. Επειδή, αναφορικά με τον ίδιο λόγο προσφυγής της, η προσφεύγουσα σημειώνει ότι «στο άρθρο 1.5 της τεχνικής μελέτης με τίτλο «ΕΛΑΣΤΙΚΑ» προβλέπεται ότι «Το πλαίσιο πρέπει να φέρει πλήρεις τροχούς, με ελαστικά επίσωτρα και αεροθαλάμους, κατάλληλου τύπου για τα οχήματα σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών των οχημάτων». Πράγματι, όπως αναφέρεται στην υποβληθείσα εκ μέρους μας «Τεχνική περιγραφή πλαισίου (4x2), Μικτού Φορτίου 19.000 kg με κινητήρα 330 PS EURO 6», το απορριμματοφόρο όχημα περιλαμβάνει «μονά ελαστικά στον εμπρόσθιο άξονα και διπλά ελαστικά στον οπίσθιο άξονα, διαστάσεων 12R22,5. Όλα τα ελαστικά θα είναι καινούρια (όχι από αναγόμωση), χωρίς αεροθαλάμους (TUBELESS), κατάλληλου τύπου για το προσφερόμενο πλαίσιο σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του οχήματος, και θα είναι εργοστασίου κατασκευής Goodyear/Pirelli/Continental/ Lass ή εφάμιλλου. Το όχημα επίσης φέρει ένα πλήρη εφεδρικό τροχό με ελαστικό». Εν προκειμένω, η σχετική απαίτηση της τεχνικής μελέτης έρχεται σε αντίθεση με τους ισχύοντες Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους όσον αφορά την εγκατάσταση των ελαστικών τους, οι οποίες ορίζουν ρητά ότι ο τύπος των ελαστικών όλων των καινούριων οχημάτων

είναι τύπου «tubeless» δηλαδή χωρίς αεροθάλαμους και τυχόν μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των Κανονισμών καθιστούν αδύνατη την κυκλοφορία οποιουδήποτε οχήματος εντός της ΕΕ. Ειδικότερα, στην Ευρωπαϊκή Έγκριση Τύπου του πλαισίου που κατατέθηκε από την εταιρεία μας στον διαγωνισμό και ειδικότερα στο πεδίο 46 Α (βλ. σελίδα 96 αυτής) αναγράφει ότι τα ελαστικά είναι σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό e4*458/2011*2015/166*0011*16. Από τον υπ' αριθ. 458/2011 Κανονισμό της Επιτροπής της 12ης Μαΐου 2011 για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους όσον αφορά την εγκατάσταση των ελαστικών τους και για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου και γενικής ασφάλειας των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών/μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά, προκύπτει ότι τα ελαστικά των μηχανοκίνητων οχημάτων πρέπει να έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά προκειμένου να πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές και συγκεκριμένα ο τύπος των ελαστικών όλων των καινούριων οχημάτων πρέπει να είναι τύπου «tubeless» δηλαδή χωρίς αεροθάλαμους (ήτοι pneumatic-tyre). Μάλιστα η πρόβλεψη των χαρακτηριστικών αυτών υπό τη μορφή Κανονισμού αναδεικνύει την ανάγκη για ενιαία εφαρμογή τους σε ολόκληρη της Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, το προσφερόμενο από την εταιρεία μας απορριμματοφόρο όχημα πληροί και ως προς τα ελαστικά όλα τα ζητούμενα εκ του Κανονισμού χαρακτηριστικά που καθιστούν ασφαλή την κυκλοφορία του. Επομένως, η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένως απέρριψε τη συμμετοχή της εταιρείας μας από το διαγωνισμό και ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί. Τέλος, στο άρθρο 1.7 της τεχνικής μελέτης με τίτλο «ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ» προβλέπεται ότι «Όλες οι υδραυλικές σωληνώσεις πρέπει να φέρουν συντελεστή ασφαλείας $i=4$ έναντι της πίεσης λειτουργίας και να είναι ορατές για να μπορούν να ελέγχονται». Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά της εταιρείας μας με την αιτιολογία ότι «[...] στο άρθρο 1.7. ΥΠΕΡΚΑΤΑΣΚΕΥΗ των τεχνικών προδιαγραφών περιγράφεται «Όλες οι υδραυλικές σωληνώσεις πρέπει να φέρουν

συντελεστή ασφαλείας $i=4$ έναντι της πίεσης λειτουργίας και να είναι ορατές για να μπορούν να ελέγχονται». Στην τεχνική προσφορά της ανωτέρω εταιρείας δεν γίνεται μνεία για τα παραπάνω χαρακτηριστικά [...]». Στην υποβληθείσα από την εταιρεία μας «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟΡΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΠΡΕΣΑΣ ΤΕCΜΕC ΡR-2000/16» (Σχετικό 5), ρητά αναφέρεται στο άρθρο 5 (βλ. σελίδα 13) ότι «[...] Όλες οι γραμμές (σωληνώσεις), είναι ορατές και επισκέψιμες για ευκολία επισκευών, αλλά και κατάλληλα προστατευμένες μέχρι το ύψος της κεφαλής των χειριστών, για λόγους πρόληψης ατυχημάτων (συμμόρφωση με CE) [...]». Προς επίρρωση των ανωτέρω προσκομίζουμε το με αριθ. ΜCΗ/Α-C-0152/18 Πιστοποιητικό Εξέτασης Τύπου ΕΚ (Σχετικό 6), από το οποίο προκύπτει ότι η υπερκατασκευή του απορριμματοφόρου οχήματος της εταιρείας μας έχει υποβληθεί σε όλους τους απαιτούμενους ελέγχους και δοκιμές και συμμορφώνεται πλήρως με τις βασικές απαιτήσεις του Παραρτήματος Ι της 2006/42/ΕΚ Οδηγίας, ως εκ τούτου συμμορφώνεται και με το ζητούμενο συντελεστή ασφαλείας. Επιπρόσθετα σας παραθέτουμε φωτογραφία των σωληνώσεων που χρησιμοποιούνται στα απορριμματοφόρα τύπου ΡR2000/16, όπως το υπό προμήθεια καθώς και σχετικό πίνακα επιδόσεων όπου στον αντίστοιχο τύπο φαίνεται ότι η πίεση θραύσης (*burst pressure*) είναι τουλάχιστον τετραπλάσια της πίεσης λειτουργίας (*working pressure*), δηλαδή συντελεστής ασφαλείας $i=4$. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένως απέρριψε τη συμμετοχή της εταιρείας μας από το διαγωνισμό και ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί».

24. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο προσφυγής η προσφεύγουσα επικαλείται ότι «Σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 (βλ. ΑΕΠΠ 7/2018, 208 και 231/2017) παρέχεται στην αναθέτουσα ευχέρεια να ζητήσει διευκρινίσεις και συμπληρώσεις, μόνο για ασάφεια δικαιολογητικών και εγγράφων και επουσιώδη σφάλματα ιδίως όλως τυπικής φύσης, γραφικά, λεκτικά, φραστικά, ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων και ως προς τη νομιμοποίηση. Η δε ως άνω διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας ελέγχεται τόσο ως προς την εκ μέρους της άσκηση, όσο και παράλειψη άσκησης, βάσει των κανόνων του άρ. 102 ν. 4412/2016 και ως προς τυχόν

υπέρβαση των άκρων ορίων που την προσδιορίζουν (βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 111 187 και 208/2017). Η δε παράλειψη άσκησης τέτοιας ευχέρειας, προϋποθέτει την καταρχήν συνδρομή της στο πρόσωπο της αναθέτουσας, η οποία όμως, κατά τους ορισμούς του αρ. 102 δεν υφίσταται για κάθε έλλειψη και σφάλμα αλλά μόνο για τον στενό κύκλο που ορίζει η παρ. 2 αυτού και δη για απλές ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες και πρόδηλα τυπικά σφάλματα. Ο δε διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρθρου 102 παρ. 3 και του άρθρου 18 ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού (βλ. ΑΕΠΠ 111 39, 120 και 187/2017). Ειδικώς δε στην περίπτωση του αρ. 102 παρ. 5 δηλαδή όταν επίκειται αποκλεισμός συμμετέχοντος λόγω ασαφειών εγγράφων της τεχνική προσφοράς η ως άνω αρμοδιότητα της αναθέτουσας προς κλήση για διευκρινίσεις καθίσταται δεσμία και υποχρεωτική. Εξάλλου, η πλήρωση ή μη της προδιαγραφής ανάγεται σε γεγονός που ούτως ή άλλως εξαρχής αφορά το προϊόν και δεν επέρχεται κατόπιν της υποβολής προσφοράς και η άρση της όποιας επί αυτής ασάφειας δεν εισάγει διάκριση υπέρ κάποιου οικονομικού φορέα, αφού δεν του επιτρέπει τυχόν μεταβολή της προσφοράς του και το πρώτον απόκτηση νέων χαρακτηριστικών προς πλήρωση απαιτήσεων της διαδικασίας, πολλώ δε μάλλον όταν συνίσταται σε μεμονωμένη επιμέρους ασάφεια επί ενός επιμέρους σημείου μιας κατά τα λοιπά πληρούμενης προδιαγραφής μεταξύ πολλών περισσοτέρων της διακήρυξης. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 3.1.1 της διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016». Όπως προαναφέρθηκε, η εταιρεία μας προσκόμισε στο φάκελο της τεχνικής προσφοράς της όλα τα επί ποινή αποκλεισμού δικαιολογητικά που

προβλέπονται στο άρθρο 2.4.3.2. της διακήρυξης καθώς και την τεχνική έκθεση και τα συνοδευτικά της έγγραφα από τα οποία προκύπτει η εκ μέρους μας πλήρωση όλων των τεχνικών προδιαγραφών της διακήρυξης και της μελέτης. Ωστόσο, ακόμα και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι υφίστατο ορισμένη ασάφεια ως προς κάποια τεχνική προδιαγραφή του υπό προμήθεια οχήματος, η αναθέτουσα αρχή όφειλε σε κάθε περίπτωση να καλέσει την εταιρεία μας προς παροχή διευκρινήσεων κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 102 ν. 4412/2016, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι τα κατατεθειμένα δικαιολογητικά πληρούν όλους τους όρους του διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή όφειλε να καλέσει την εταιρεία μας προς διευκρινίσεις αναφορικά με τους συνώνυμους όρους EBS-EBD, αναφορικά με το συμπλέκτη κατασκευής ξηρού τύπου, αναφορικά με τα ελαστικά τύπου «tubeless» δηλαδή χωρίς αεροθάλαμους καθώς και αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των σωληνώσεων. Συνεπώς, η προσφορά της εταιρείας μας κακώς απορρίφθηκε άνευ ετέρου με την προσβαλλόμενη απόφαση χωρίς να ζητηθεί κατ' άρθρο 102 σχετική διευκρίνιση και άρση της όποιας αμφιβολίας δημιουργήθηκε στην επιτροπή του διαγωνισμού. Για αυτό το λόγο θα πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη καθώς ενσωματώνει παράλειψη πρόσκλησης της εταιρείας μας για διευκρινίσεις.».

25. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις από 14/06/2019 νόμιμα κατατεθειμένες απόψεις της προς την ΑΕΠΠ διατυπώνει τις θέσεις της επί της προσφυγής, συνομολογώντας ως νόμω και ουσία βάσιμες το σύνολο των αιτιάσεων της προσφεύγουσας.

26. Επειδή, από τη νομολογία του ΔΕΕ προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και τα κριτήρια αναθέσεως, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 10ης Μαΐου 2012, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C 368/10, EU:C:2012:284, σκέψη 55, και

της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψεις 27 έως 29). Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ'εξαίρεση τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων (βλ., κατ'αναλογία, απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40). Πρέπει επίσης να επιτρέπεται στην ως άνω αναθέτουσα αρχή να προβαίνει σε ορισμένες τροποποιήσεις της συγγραφής υποχρεώσεων, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως καθώς και της υποχρεώσεως διαφάνειας. Η απαίτηση αυτή σημαίνει, πρώτον, ότι οι σχετικές τροποποιήσεις, καίτοι μπορεί να είναι σημαντικές, δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε θα είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλουν προσφορά. Τούτο θα ίσχυε πιθανώς, μεταξύ άλλων, οσάκις οι τροποποιήσεις καθιστούν τη σύμβαση αισθητά διαφορετική, ως εκ της φύσεώς της, από τη σύμβαση όπως αυτή είχε οριστεί αρχικώς. Δεύτερον, η εν λόγω απαίτηση συνεπάγεται ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, κατά τρόπον ώστε να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια δυνητικούς προσφέροντες η δυνατότητα να λάβουν γνώση των τροποποιήσεων αυτών υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και κατά το ίδιο χρονικό σημείο. Τρίτον, η ίδια απαίτηση προϋποθέτει επιπροσθέτως, αφενός, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολή των προσφορών, και, αφετέρου, ότι η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω προσφορών πρέπει να παρατείνεται όταν οι τροποποιήσεις αυτές είναι σημαντικές, ότι η διάρκεια της παρατάσεως αυτής πρέπει να αποτελεί

συνάρτηση της σπουδαιότητας των εν λόγω τροποποιήσεων και ότι η εν λόγω διάρκεια πρέπει να είναι επαρκής ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους (C-298/15, «Borta» UAB, ECLI:EU:C:2017:266 σκ.70-76 αλλά και προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως E. Sharpston σχετικά με την εν λόγω υπόθεση).

27. Επειδή, η αρχή της τυπικότητας, που διέπει την διαδικασία της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.), δεν επιτρέπει να τεθούν εκποδών διατάξεις της Διακήρυξης, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό. Περαιτέρω, η υποχρέωση διαφάνειας έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 25 και ΔΕΕ Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovenko κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν, εάν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27). Άλλωστε, η ρητή παραπομπή της Διακήρυξης σε συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, τις καθιστά τμήμα του νομικού πλαισίου που διέπει τη διαγωνιστική διαδικασία, το οποίο δεσμεύει, κατά τα ανωτέρω, τόσο τη Διοίκηση, όσο και τους υποψηφίους αναδόχους που συμμετέχουν σε αυτήν (ΕλΣυν 1434/2017).

28. Επειδή, σε συνέχεια της ως άνω σκέψης ως προς τον τρίτο λόγο αποκλεισμού που διατυπώνεται με τον πρώτο λόγο προσφυγής, προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμος. Και τούτο, διότι ναι μεν ο με αρ. 458/2011 Ευρωπαϊκός Κανονισμός θέτει τις προδιαγραφές που πρέπει να πληροί ένα μηχανοκίνητο όχημα, ώστε να κυκλοφορεί νόμιμα εντός της ΕΕ, ήτοι για τον τύπο ελαστικών των καινούριων οχημάτων ορίζεται αυτός χωρίς αεροθαλάμους, tubeless, πλην όμως, η ρηματική διατύπωση της οικείας

έκθεσης Προδιαγραφών και συγκεκριμένα στο άρθρο 1.5 όριζε ρητά ότι *«Το πλαίσιο πρέπει να φέρει πλήρεις τροχούς, με ελαστικά επίσωτρα και αεροθαλάμους, κατάλληλου τύπου για τα οχήματα σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών των οχημάτων»*. Συνεπώς, από την συνδυαστική επισκόπηση του φακέλου και της κατά τα ως άνω ρητής απαίτησης της διακήρυξης για τροχούς με αεροθαλάμους, κρίνεται ότι ορθώς απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας ως προς το σημείο αυτό, διότι διαφορετική ερμηνεία της αναθέτουσας αρχής, επί των σχετικών όρων της διακήρυξης που αποκλίνει από τη γραμματική, θα οδηγούσε σε ανεπίτρεπτη τροποποίηση των όρων της διακήρυξης και νόθευση του ανταγωνισμού, καθώς η ως άνω επίμαχη διακήρυξη ουδέποτε προσεβλήθη επικαίρως από την προσφεύγουσα, είναι, δε, εξαιρετικά πιθανό να κατέστησε αδύνατη την συμμετοχή ανταγωνιστών στην επίμαχη διαδικασία οι οποίοι εάν ήταν διατυπωμένος ο οικείος όρος κατά τα ειδικότερα αναφερθέντα από την αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της, ενδεχομένως να είχαν υποβάλει και αυτοί προσφορά, ενδυναμώνοντας κατ' αυτό τον τρόπο τον ανταγωνισμό. Συνεπώς ο συγκεκριμένος λόγος απορρίπτεται ως νόμω και ουσία αβάσιμος.

29. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω προκύπτει ότι αλυσιτελώς προβάλλεται το σύνολο των λοιπών ισχυρισμών της προσφεύγουσας ως προς τις λοιπές βάσεις αποκλεισμού καθώς_ακόμα και στην περίπτωση που αυτοί θα κρίνοντο ως βάσιμοι από την ΑΕΠΠ και θα γίνοντο δεκτοί, πάλι η προσφεύγουσα θα παρέμενε νομίμως αποκλεισμένη από την συνέχεια της διαγωνιστικής διαδικασίας.

30. Επειδή, η ως άνω σκέψη προσήκει अपαράλλαχτη και ως προς τον δεύτερο λόγο προσφυγής και ανεξαρτήτως της σχετικής παραδοχής της αναθέτουσας αρχής, ότι *«η ορισθείσα Επιτροπή Διαγωνισμού μετά από έλεγχο και αξιολόγηση του Φακέλου Δικαιολογητικών και Τεχνικής Προσφοράς συνέταξε το 1ο Πρακτικό της με αρ. πρωτ. 8740/14.05.2019, ωστόσο δεν κάλεσε εγγράφως, ως όφειλε σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 102 του Ν.4412/2016, τον προσφέροντα να διευκρινίσει τις παρατηρούμενες απορίες και ενδεχόμενες ασάφειες στο περιεχόμενο της τεχνικής του προσφοράς. Επίσης, η*

αρμόδια Επιτροπή δεν απηύθυνε εσωτερικό έγγραφο ερωτημάτων ούτε στο συντάξαντα την οικεία Έκθεσης Προδιαγραφών, κ., Μηχανολόγο μηχανικό ΤΕ, ούτε στην Προϊσταμένη της αρμόδιας Διεύθυνσης, ώστε να διατυπώσουν εγγράφως τις απόψεις τους περί των «ασαφών» τεχνικών χαρακτηριστικών της τεχνικής προσφοράς του προσφέροντα, με αποτέλεσμα να αποκλειστεί από τη διαγωνιστική διαδικασία ο προσφεύγων οικονομικός φορέας λόγω ασαφειών των εγγράφων της τεχνικής του προσφοράς. Και τούτο διότι, η διαγραφόμενη με τις διατάξεις του άρθρου 102 διαδικασία δεν μπορεί να θεραπεύσει την παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών, των οποίων η υποβολή ήταν απαραίτητη βάσει ρητών και με σαφήνεια διατυπωθέντων όρων της διακήρυξης, ούτε να οδηγήσει στην τροποποίηση υποβληθείσας προσφοράς (πρβ. αποφ. ΔΕΕ της 29ης.3.2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, σκ. 40, της 11ης.5.2017, Archus και Gama, C-131/16, σκ. 31, της 4ης.5.2017, C 387/14, Esaprojekt sp. z o.o. κατά Województwo Łódzkie, σκ. 37-40) βλ. Δεφ ΘΕσ 3/2019, πρβλ. ΕπΑνΣτΕ 981/2007). Συνεπώς ο συγκεκριμένος λόγος τυγχάνει απορριπτέος ως νόμω και ουσία αβάσιμος, αναφορικά με τον ως άνω κριθέντα ως αβάσιμο λόγο προσφυγής. Συνακόλουθα, σημειώνεται ότι ακόμη και σε περίπτωση που ήταν δυνατή η αναζήτηση και χορήγηση διευκρινίσεων κατά το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 ως προς τους λοιπούς τρεις λόγους αποκλεισμού της προσφεύγουσας, η προβολή της εφαρμογής του και η εφαρμογή του για τους λοιπούς αυτούς λόγους αποκλεισμού παρίστανται αλυσιτελείς, δεδομένου ότι η προσφορά της προσφεύγουσας κρίνεται ούτως ή άλλως αποκλειστέα λόγω της κατά τα στην σκέψη 28 κριθέντα διαπιστωθείσας πλημμέλειας, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, δεν δύναται να θεραπευθεί δυνάμει του άρθρου 102 του ν. 4412/2016.

31. Επειδή, απαραδέκτως και δη αορίστως στρέφεται η προσφεύγουσα κατά κάθε άλλης πράξης ή παράλειψης προγενέστερης ή μεταγενέστερης (βλ. ΙΙ Τμ.Ελ. Συν. 3220, 3200, 2822, 2800/2009, 526/2011, 602/2013, 5000/2015, 790/2016).

32. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

33. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 4^η Ιουλίου 2019 και εκδόθηκε την 24^η Ιουλίου στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ANNA ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΟΥ

ΑΣΠΑΣΙΑ ΧΑΤΖΗΠΑΣΧΑΛΗ